

Bemærkninger til lovforslaget.

I februar 1948 nedsatte regeringen en kommission, der havde til opgave at undersøge betingelserne for og virkningerne af at erstatte den nugældende alders- og invaliderentelovgivning med en hele befolkningen omfattende ordning, der helt eller overvejende hvilede på forsikringsmæssigt grundlag. Kommissionen kunne endvidere på tilsvarende måde på grundlag af den indstilling, der skulle afgives af et i august 1946 af socialministeriet nedsat embedsmandsudvalg, behandle spørgsmålet om en forsikringsmæssig overbygning på den eksisterende alders- og invaliderenteordning. Kommissionen har i juni 1955 afgivet betænkning, hvortil der henvises.

Betænkningen indeholder i afsnit I en gennemgang af den gældende alders- og invaliderenteordning i Danmark og i afsnit II en gennemgang af den historiske og økonomiske udvikling af alders- og invaliderenten. I afsnit III gives en oversigt over nogle udenlandske aldersrenteordninger, og i afsnit IV indeholdes oplysning om den forventede befolkningsudvikling og de anslåede fremtidige aldersrenteudgifter.

I afsnit V belyser kommissionen virkningerne af at erstatte den gældende aldersrenteordning med en egentlig folkeforsikringsordning, hvorefter alle medlemmer af samfundet i deres arbejdsdygtige alder indbetaler en forsikringspræmie til det offentlige og ved opnåelse af en vis alder er berettiget til en folkeforsikringsydelse, hvortil udgifterne dækkes af de indbetalte præmier i forbindelse med renterne af disse. Det fremgår af redegørelsen, at indførelse af en forsikringsordning vil være forbundet med betydelige overgangsvanskeligheder. Der vil gennem længere tid dels komme meget små ydelser til udbetaling, dels komme til at hvile en dobbelt byrde på den produktive del af befolkningen, der både skal betale aldersrenteudgifterne og deres egne forsikringsbidrag.

Der gøres endvidere på, at ydelserne efter en forsikringsordning ikke kan gøres værdifaste indenfor ordningens egne rammer, og at en forsikringsordning vil medføre en fondsdannelse af en sådan størrelse, at det vil medføre næsten uoverskuelige økonomiske konsekvenser.

I afsnit VI omtaler kommissionen problemerne omkring en forsikringsmæssig ordning til supplerende af aldersrenten i dens nuværende form. En tvungen forsikringsmæssig overbygning på aldersrenten vil

efter redegørelsen give anledning til lignende betæneligheder som en forsikringsmæssig ordning til afløsning af aldersrenten. Kommissionen behandler endvidere problemerne omkring indførelsen af en frivillig forsikringsmæssig overbygning på aldersrenten.

I afsnit VII behandles alderdomsforsørgelsens almindelige problemer. Det påvises, at det centrale i enhver offentlig formidlet alderdomsforsørgelsesordning er, at der overføres købekraft fra den produktive del af befolkningen til de gamle. Man må her overveje, hvor store beløb der skal overføres, og dermed hvilket afsavn den produktive befolkningsgruppe skal påtage sig til fordel for en højere levestandard i alderdommen. Endvidere må overvejes, hvorledes ordningen skal finansieres. Man kan her tænke sig, at finansieringen sker gennem skatter og afgifter, eller at ordningen helt eller delvis finansieres gennem et særligt bidrag. Hvilken finansieringsform der end vælges, er den udtryk for en bestemt fordeling af byrderne ved at forsørge de gamle.

Endelig må det indgå i overvejelserne, efter hvilke retningslinier de overførte beløb skal fordeles blandt de gamle. Her er spørgsmålet, om kredsen af berettigede skal udvides, ved at fradragsreglerne lempes, eller om ydelsen helt eller delvis skal udbetales til alle gamle uden hensyn til deres indtægt og formue, eller om kredsen af de berettigede skal begrænses, og hvilke virkninger sådanne ændringer i givet fald ville få.

Der har i kommissionen under henvisning til de forannævnte grunde været enighed om ikke at fremsætte forslag om en egentlig forsikringsmæssig ordning til afløsning af aldersrenteordningen eller om en tvungen forsikringsmæssig ordning til supplerende af aldersrenten. Kommissionens flertal har heller ikke ment at kunne stille forslag om en frivillig overbygning på aldersrenten på forsikringsmæssigt grundlag.

Idet der iøvrigt henvises til betænkningen, skal der gives en oversigt over de vigtigste punkter i de af forskellige mindretal afgivne hovedforslag.

Af repræsentanten for socialdemokratiet er der stillet forslag om over en periode af 30 år at indføre en alle gamle omfattende folkepensionsordning til afløsning af den gældende aldersrenteordning. Folkepensionens sats skal gradvis forhøjes til at være ca. 33 pct. højere end de nugældende københavnske